

Nuna Tamakkerlugu Innarluutilinnut Sullissivik
-Piginnaanngorsaaqqinnermut aamma piginnaanngorsarnermut

Periusissiaq & periusissiamut pilersaarut 2025-2028

Pissassarfiup siunertaraa Kalaallit Nunaanni innuttaasut innarluutillit inuunermikkut atugarissaarnerisa isumaqartumillu inuuneqarnissamut periarfissaasa pitsangorsarnissaat.

ICF kiisalu Naalagaaffit Peqatigiivisa inuit innarluutillit pillugit isumaqatigiissutaat, aamma Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 12. juni 2019-imeersoq tunngavigalugit Pisssassarfiup pisussaaffigivaa pineqartut makku pitsaanerpaamik sullississallugit:

- Inuit innarluutillit
- Inuit piginnaasakillisimasut, soorlu inooqataanermi akimmiffiusinnaasut allat sunneeqataanerisigut, inuit allat naligalugit inuiaqatigiinni tamakkiisumik sunniuteqarluartumillu peqataasinnaanermikkut akornuserneqarsimasut
- Innarluutilinnut qanigisaasut
- Suliassanut immikkut ilinniarsimasut, innarluutilinnik sullisisut
- Nunatsinni innuttaasut kikkulluunniit, innarluuteqarneq pillugu saaffiginnissuteqartut

* ICF (International Classification of Functioning, Disability and Health) tassaavoq nunani tamalaani piginnaasaqassutsikkut piginnaasakillisimanermilu piginnaanngorsaaqqinnissaq pillugu, immikkoortiterinissamut malitassiaq kiisalu periutsinkit suleqatigiinnermi maleruagassiaq, inuk tamaat pillugu, tamatumani timi, eqqarsartaaseq, sammisaqarneq, peqataaneq, avatangiisit ilangngullugit.

"Pissassarfiup ammarneqarneranit ukiut arfineq marluk qaangiunneranni, maanna Pisssassarfimmi tunngaviusumik nuna tamakkerlugu inunnut innarluutilinnut sullissitsinni alloriarnissamut tullittumut piareersimavugut.

Periusissiatsinni nutaami siunertaralugulu anguniarparput, nunatsinni innuttaasut, sullitatta kommunit aamma suliassaqarfut allat innarluutillit pillugit suliaqarfiusut, Pisssassarfiup neqeroorutaanik ilisimaarin-nerulernissaat qanorlu atorneqarsinnaanerinik ilisimasaqarlualernissaat. Tamannalu pitsaanerusumik attaveqatigiinnitsigut qanimullu suleqatigiilluarnitsigut angorusupparput."

Naja O. Lennert
Pissassarfimmi pisortaq

Periusissiaq

Periusissiatsinni nutaami angorusupparput, Kalaallit Nunaanni innuttaasut innarluutillit piginnaasakillisimasut inuit allat naligalugit inuiaqatigiinni tamakkiisumik kiffaanngissuseqartumik sunniuteqarluartumillu peqataasinnaanerisa siuarsarnissaa.

Tamanna anguniassavarput ataatsimoorussamik kivitseqatigiinnitsigut, suliassaqarfinni assigiinngitsuni tamani innarluutillit pillugit suliaqarfiusuni, sulisut assigiinngitsunik piginnaasaqartut suleqatiginerisigut.

Pissassarfik

- Inuk qitiutillugu angusassamik piginnaanngorsaaqqinneq aamma piginnaanngorsaaneq
- Qanigisat peqataatinnerisigut qaniganut ilitsersuineq aamma siunnersuineq
- Tapersersortit aamma suliassaqarfiit allat attuumassutilit peqataatinnerisigut siunnersuineq aamma ilitsersuineq
- Piginnaanngorsarnerup ingerlatiinnarneqarnissaanut malitseqartitsineq
- Siunnersuineq aamma ilitsersuineq
- Qulaajaaneq
- Ilanniartitsineq
- Pikkorissarnerit / Innarlutilinnik naapeqatigiissitsinerit
- Ilisimasanik siammerterineq
- Innuttaasut innarlutilillit imaluunniit piginnaanngorsaaqqinneqarnissamik pisariaqartitsisut naapillugit, siviksumik ilitsersuineq aamma siunnersuineq kiisalu Pisassarfimmumt pissassariarsinnaanerannik misissuineq
- Siusinnerusukkut Pisassarfimmii pissassariarsimasunik malitseqartitsineq
- Inunnut innarlutilinnut aamma ilaquaasunut attaveqaqatigiinnermi pilersitsinermik ikuunneq
- Inunnut innarlutilinnut tunngatillugu atuarfinni, paaqqinnittarfinni aamma najugaqarfinni sulisunik ilitsersuineq
- Illoqarfimmi tikitami kissaatit suliassallu allat inunnut innarlutilinnut attuumassuteqartut
- Kommunimi sullisisut naapinneri
- Pisassarfimmii sulisut piginnaasai tunngavigalugit Workshop ingerlanneqartarpuit, soorlu ADHD aamma autisme pillugit qanigisaasunut sullisisunullu

PISSASSARNEQ

Pissassarnermi innuttaasup ulluinnarni imminut isumaginerulernissaa pitsaanerpaamillu sumiiffigisamini inuuneqalernissaa anguniarneqartarpooq, tamanna innuttaasup timikkut ilisarsisinnaassutsikkuluunniit piginnaasakillisimanermi, ulluinnarni unammillertitai angorusutaalu aallaavigalugit pissassarneq ingerlanneqartarpooq.

Pissassartup qanigisaanik imaluunniit tapersersortaanik peqataasoqartillugu, pissassariartup piginnaasamigut killiffia aallaavigalugu, aamma ikorfartorneqarnissaa anguniarlugu peqataasut ilitsersorneqartlilltu siunnersorneqartarpuit.

Pissassarfimmit siunnersuutigineqarlunilu pingartinneqarpooq innuttaasup pissassarluni naammassinermi sungiusaatit angerlaassami aallutiinnarnissai, aamma innuttaasumut attuumassutilit sullisisut pissassariarsimasup angunagassaanut iliususissat suleriusissiorissaat.

Tamaalilluni ataatsimoorussamik kivitsinkkut pitsaasumik innuttaasup sullinnejarnissaa anguneqarsinnaammatt, aamma innuttaasup inuaqtigiiinni inuuniarnikkut ataqatigiissumik tulluarsakkamik inooqataasinjaanissaanguniarneqarsinnaammatt.

NUNA TAMAKKERLUGU SULINIUTEQARNEQ

Pissassarfip anguniagarivaa nuna tamakkerlugu kommunini sulias-saqarfiit assigiinngitsut pitsaasumik sullisisallugit, ataatsimoortumillu isiginneriaaseqarluni suliani assigiinngitsuni suliassaqarfiit assigiinngitsut pisariaqartitai naapertorlugit, suliassaqarfiillu assigiinngitsuni atortunik ikuutinik, suliassanik innarluteqarnermut tunngasunik assigiinngitsunik pitsaanerpaamik siunnersuilluni ilitsersuineq, qulaajaaneq aamma ilanniartitsineq. Suliassanut immikkut ilanniarsimasunut pingaarnertut ilinniagaqarsimanngitsunut innarluteqarnermut tunngasunik Pisassarfimmii pikkorissaanerit, aamma inunnut innarlutilinnut Pisassarfimmii naapitsinerit pitsaasumik qulakeerlugit ingerlanneqarnissai. Nuna tamakkerlugu inunnut piginnaasakillisimasunut aamma inunnut innarlutilinnut qanigisaasunullu pitsaanerpaamik siunnersuineq aamma ilitsersuineq, saaffiginnissutaat killifilu aallaavigalugit.

Inuaqtigii inuit innarlutaannut paasinninnerulernissaat anguniarlugu ilisimasanik aamma paassisutissanik suliassaqarfiit attuumassutilit allat peqatiserinerisigut anguniarparput innarluteqarnermut tunngasut paassisutissat assigiinngitsut nunatsinni ataqtigissakkamik tutsuiginartunik tamakkisumillu imaqtut ataatsimoortumik katersuffeqalernissaat.

Pissassarfimmi siunnersuinerit ingerlanneqartarpuit Pisassarfimmum ornigunnikut, oqarasuut aamma maili aqqutigalugit. Maanna Pisassarfimmit anguniarparput attaveqaat video aqqutigalugu siunnersuisarnerit pisariitsumik atoruminartumillu ingerlanneqartalernissaat.

PISSASSARFIMMI ANGALASARTUT

Pissassarfip angalasartuisa Kalaallit Nunaanni sumiiffit assigiinngitsut ukiumat marloriarlutik tikittarpaat. Tikeraarnermi siunertaavoq pissassariarsimasut angerlarsimaffiinut ornigulluni malit-seqartitsilluni pulaarneq. Suliffeqarfiit innarlutilillit pillugit suliaqarfiusut assigiinngitsut pulaarlugit siunnersuilluni ilitsersuineq.

Innuttaasut innarlutilillit aamma inuit piginnaanngorsarneqarnissamik pisariaqartitsut siviksumik naapillugit siunnersuineq aamma ilitsersuineq kiisalu pissassariarsinnaanerannik misissuineq.

Kommunimi sullisisunik (sagsbeandler) naapitsineq, sullisisut naapinneranni siunertarineqarpooq sullisisut Pisassarfip neqeroorutaannik ilisimannillualernissaat aamma suliaqarfianni pisariaqartitat naapertorlugit siunnersuineq aamma ilitsersuineq; Kommunillu kissaatai malillugit Pisassarfip angalasartui kommuuni suleqatigalugu sullissinissamik aqqissuisinappaat.

Anguniagassatut takorluukkat

Pissassarfiup siunertaraa innuttaasut innarluutilillit aamma innarluutilinnut qanigisaasut, inuunermi killiffimminni atugarissaarnerisa isumaqarluartumillu ulluinnarisamini inuuneqarnissamut periarfissaasa pitsangorsarnissaat.

Taamatullu Pisssassarfiup siunertarivaa Kalaallit Nunaanni innuttaasut, aamma innarluutilillit pillugit suliaqarfinni suliallit pisariaqartitaat naapertorlugit pitsaanerpaamik siunnersorlugillu ilitsersornissaat.

Anguniagaq

Kalaallit Nunaanni innuttaasut aamma innarluutilillit pillugit suliaqarfinni sulisut, Pisssassarfiup sullisinermi neqeroorutaanik ilisimasaqarlualernissaat.

Periusissatut pilersaarut 2025-2028

1. Pisssassarifik pillugu paasissutissat assigiinngitsut nutarterneri, pikkorissarnernut / naapeqatigiissitsinernut peqataanissamut nalunaarniarluni immersugassat, kiisalu kommunini sullisisut innersuussinermi immersortagaasa digitalinngorsarneri - 2025
2. Innuttaasut pitsaanerpaamik sullinniarlugit, kommunit qanimut suleqatigilernissaanut sullisinermik suleqatiserinninneq qulequtaralugu: "Qanimut qanoq suleqatigiissinnaavugut?" - 2025/2026
3. Pisssassarfiup neqeroorutai pillugit paasititsiniaaneq - 2025/2028

2025/2026

**Pisssassarifik pillugu paasis-
sutissat assigiinngitsut nutar-
terneri, pikkorissarnernut/naa-
peqatigiissitsinernut peqataa-
niarluni nalunaarniarluni im-
mersugassat aamma kommu-
nini sullisisut innersuussin-
ermi immersortagaasa
digitalinngorsarneri**

- Pisssassarifik pillugu paasissutissat nutarterneri
- Pisssassariarnissamut innersunneqarsimasunut, ingiallortaasunut/ tapersorsortasunut ilitsersuutit saqqummersinneri
- Pisssassarifimi pikkorissarnernut aamma naapeqatigiissitsinernut peqataaniarluni nalunaarnissaq ajornanginnerulersinniarlugu, nittartagaq aqqutigalugu ditigalimik immersuisinnaanerup periarfissatut pilersinnera aamma atuutsilernera
- Sullisisut (sagsbeandler) innuttaasut Pisssassarifimmut pissassariarnissaannut innersuussinissaat ajornanginnerulersinniarlugu nittartagaq aqqutigalugu digitalimik immersuisinnaanerup periarfissatut pilersinnera aamma atuutsilernera

2025/2026

**Kommunit qanimut
seleqatiserinninneq**

Innultaasut pitsaanerpaamik sullinniarlugit, kommunit qanimut suleqatigilernissaanut sullisinermik suleqatiserinninneq, qulequtaralugu: "Qanimut qanoq suleqatigiissinnaavugut?"

Tassani anguniarneqassaaq kommunini tamani sullisisut, aamma kommunit suliffeqarfiutaanni sulisut Pisssassarfiup neqeroorutaasa suliassaqarfimmenni ilisimaarilernissaat, kiisalu qanoq atorsinnaanerinik ilisimaarinnillualernissaat.

2025/2028

**Pisssassarfiup
neqeroorutai pillugit
paasititsiniaaneq**

Pisssassarifik pillugu paasissutissat nutartikkat saqqummersinneqaraangata kommuninut innultaasunullu paasissutissiinerit ingerlanneqartassapput. Kommunit tamakkerlugit qanimut suleqatigilersimanerisa kingorna, Pisssassarfiup neqeroorutai pillugit innultaasunut paasititsiniaanerit ingerlanneqassapput.

Periusissiaq anguniarlugu qilaammik katuaqatigitigut

Pissassarfimmi periusissiatsinni nutaami naammasserusutagut angorusullugit qanumut suleqatigiinnerup aallartilluarnissa pingaartipparput. Neriutigivarpullu anguniakkat ataatsimut pisussaaffittut isigalugit atuutilersikkumaarivut.

Pissassarfik-tassaavoq siulitta angakkut/angakkussartut timikkut, tarnikkut eqqarsartaatsikkullu pissassariarlutik ornittagaat.

Pissassarfik - Nuna Tamakkerlugu Inunnut Innarluutilinnut Sullissivik inunnut innarluutilinnut, innarluutillit qanigisaannut, innarluuteqarneq pillugu suliaqartunut piginnaanngorsaqqinniarluni aamma piginnaanngorsarniarluni pissassariarfiusarpoq.

Ilimmarnermi qilaat silap aappaanut ikaarnermi atorneqartarpoq, tassannga silami maani pissasaatitut atorneqarsinnaasunik, anersaat nukiinik aallerfiusarluni. Ullumikkut nukinnik nutaanik ataatsimoorfigisassatsinnik aallartitsiniarnitsinni "*qilaammik katuaqatigitigut*".

Periusissiaq & Periusissiamut pilersaarut 2025-2028 Pissassarfimmit sularineqarluni saqqummersinneqarpoq: marts 2025 - Assit: Dortheivalo L. Jensen & Daana R. Geisler

Nuna Tamakkerlugu Innarluutilinnut Sullissivik
- Piginnaanngorsaaqqinnermut aamma piginnaanngorsarnermut
Det Landsdækkende Handicapcenter
- For rehabilitering og habilitering

+299 34 50 70
✉️ piſſassarfiſ@nanoq.gl
📍 Nalunnguſarſimmut 4
Postbox 477
3911 Sisimiut
Pissassarfik

piſſassarfiſ.gI